

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PLAC-UTCA 43

Általános előnyomulás Közép-Galicziában

Mackensen csapatai Przemysl előtt — Az oroszok a Sanon át és Sambor felé hátrálnak — A kárpáti német Súdarmee Skolen át Styj felé tör — A lengyelországi orosz front a Pilica mellől is visszavonul

Az olasz kormány lemondott — A designált miniszterelnök: Marcora képviselőházi elnök

Höfer jelentése

Budapest, május 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

Az ellenség visszavonulása Orosz-Lengyelországban tovább tart és az eddigi Pilica-arcvonal szakaszaira is áttérjed. — A Woyrsch és Dankl parancsnoksága alatt álló szövetséges seregek Piotrkowtól keletre egészen a felső Visztuláig üldözik a visszavonuló ellenséget. A szövetséges csapatok megvetették lábukat a Kielcétől északkeletre fekvő hegyvidéken.

Közép-Galicziában az oroszok József Ferdinánd főherceg serege elől a Sanon át vonulnak vissza, Boroevics és Böhm-Ermolli hadseregeinek éle elől Dobromiltól és Sary Sambor vidékéről északkeleti irányban hátrálnak. Csapatunk utóvédharcok közepette elérték a Dobromiltól és Sary Sambortól délnyugatra fekvő magaslatokat. — Az általános előnyomuláshoz csatlakozott most már a Linsingen vezette szövetséges hadsereg is, a mely Turkán és Skolenál tör előre.

Délkelet-Galicziában a csata tart. Nagy orosz erők Obertynen túl Sniatyntól északra és Mahaláig nyomultak előre.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés az üldöző harcokról

Berlin, május 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti a délkeleti hadszíntérről:*

Mackensen vezérezredes hadseregének előcsapatai Przemysl előtt és az alsó San balpartján állanak. A jobbról és balról csatlakozó szövetséges csapatok folytatják az üldözést Dolina—Dobromil irányában, másrészt pedig a Visztula menti Polaniec—Kielce irányában. Az oroszok a Kielcétől a Pilicáig (Inowlodzig) terjedő állásaikat sem tudták tartani és kelet felé gyorsan visszavonulnak.

A király Conrad báróhoz

Sajtóhadiszállás, május 14. — (Magyar Távirati Iroda.) A király hőtendorfi Conrad Ferenc báró gyalogsági tábornokhoz, a vezérkar főnökéhez a következő legfelsőbb kéziratot intézte:

Kedves Conrad gyalogsági tábornok!

Az Ön által szellemesen megkoncipiált művelet Nyugat-Galicziában szép taktikai sikerhez vezetett, mely, ha Isten akarja, tovább fog kialakulni és a végleges győzelemhez vezetend. A hadseregfőparancsnokságnak legteljesebb bizalma, melyet Ön bír, a belső megelégedettség, melyet munkájának gyümölcse láttára éreznie kell, az Ön legszébb jutalma. Legmelegebb elismerésemről, melyen érzett hálmáról teljesen bizonyos lehet.

Kelt Bécsben, május 5-én.

FERENC JÓZSEF s. k.

Vilmos császár Frigyes főherceghez

Sajtóhadiszállás, május 14. — (Magyar Távirati Iroda.) *Vilmos császár Frigyes főherceg tábornagy hadseregfőparancsnoknak meglehangú kézirat kíséretében sajtókezileg átnyújtotta a „Pour le merite” rendjelet elismerésének jeléül a nyugat-galiciai győzelmekért.*

Szent István-rend Falkenhayn tábornoknak

Sajtóhadiszállás, május 14. — (Magyar Távirati Iroda.) Ferenc József király Vilmos császárhoz intézett táviratában bejelenti, hogy Falkenhayn tábornoknak, a német nagy vezérkar főnökének a galiciai győzelem alkalmából, hálás elismerésének kifejezéséül, a Szent István-rend nagykeresztjét, továbbá Tappen ezredesnek, a hadműveleti csapat főnökének a másodosztályú katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel adományozta.

Amerikai zsidó munkások oroszellenes nyilatkozata

Newyork, május 14. *Háromszázezer szervezett zsidó munkás nyilatkozatot intézett az*

amerikai sajtóhoz, amely felsorolja az oroszok által a zsidók és a lengyelek ellen elkövetett kegyetlenségeket és okmányszerüleg bizonyítja azokat.

Az oroszok bucsuja a Kárpátoktól

Ungvár, május 14. A Dukla—Lupkov vonalon katonáink az oroszok által kiürített lövészárkokban és a falvakban a házak falain több helyen érdekes fölírásokat találtak, melyekkel az oroszok bucsút vesznek a Kárpátoktól. Egyik fölírás így hangzik: „Éljetek boldogan, Kárpátok, mindig szomorú szívvel gondolunk rátok, mert sok ezer bajtársunk nyugszik földjeteleken!”

Cisna mellett egy lövészárokban katonáink egy darab papírost találtak, melyre egy orosz ezt írta: „Kedves magyar bajtársak! Mi most elmegyünk innen és sohasem térünk vissza többé! Ezennel visszaadjuk nektek az egész Kárpátokat!”

Mivel az oroszok visszavonulása folytán az Ungvölgyet inuár semmisenem veszélyeztetni, Uzsok, Kiesvölgy, Fenyvesvölgy, Malomrét, Havasköz, Tilna határmenti községekbe visszatért az elmenekült lakosság. A téli hadjárat alatt okozott károk helyreállítása mind ezen falvakban teljes erővel folyik. Sztáray Gábor gróf ungvölgyei főispán intézkedésére minden községben megkezdtek a mezei munkálatokat.

Molnár Viktor kormánybiztos tegnap és ma beutazta Zemplénmegye határmenti községeit.

Harcok Kurlandban és a kownoi tartományban

Berlin, május 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:*

Szawle mellett a harcok még tegnap sem értek véget.

A Njementől északra az alsó Dubissa mentén éjjeli támadás alkalmával 80 foglyot ejtettünk.

Prasnysztól nyugatra az I. turkesztáni hadtest egyes részei négyszeri sikertelen roham után elülső árkaikig jutottak, este azonban mindenünnen kivertük őket. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett, 120 embert elfogtunk.

A belga-francia harctér

Berlin, május 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Az angoloknak Ypern előtt újabban nyert arcvonalunk ellen intézett erős támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiusultak. A Menin—Ypern uton Hooge irányában további tért nyertünk.

Lillettől délnyugatra az ellenség erős előkészítés után csak egyes helyeken támadott. Az összes támadásokat visszavertük.

A Loretto magaslaton és Arrastól északra a nap aránylag nyugodtan telt el. Az ellenség nagyobb támadásokat nem intézett.

Carencynak az ellenség által való elfoglalása alkalmával veszteségünk 6—700 ember volt. Az ellenségnek az a további támadási kísérlete, hogy a Berry au Bactól nyugatra elfoglalt árokrészt tőlünk ismét visszavegye, újlag meghiusult.

A Maas és Mosel között egy ellenséges támadás Bois de Pretreben állásunk előtt tüzelésünkben összeomlott.

A Hagenaunál leszállásra kényszerített francia kétfedelűnek utasait elfogtuk.

French jelentése

London, május 14. (Magyar Távirati Iroda.) French tábornok főparancsnok jelenti: Yperntől keletre a németek heves bombázással megsemmisítették futóárkaikat. Arcvonalunkat ezért rövid időre áthelyeztük, később azonban visszaállítottuk.

Millerand és Joffre bukás előtt

Milano, május 14. Hervé Gusztáv a *Guerre Sociale* című lapjában folytatja Millerand hadügyminiszter védelmét, akinek állása — úgy látszik — nagyon komolyan megrendült. Lelkiükre beszél a parlament tagjainak, hagyják abba eljárásukat és ne nyugtalanítsák az országot annak a nyílt bevallásával, hogy Millerand, mint a hadsereg vezetője alkalmatlannak bizonyult. Az bizonyos, hogy nem volt minden rendjén. — Bizonyos, hogy a legfőlháborítóbb dolgok kerültek napfényre. Egy miniszterváltás ebben a pillanatban, amely a hadsereg főparancsnokságában való változást elkerülhetetlenül maga után vonná, ez csinos dolog volna és szép reklámmot csinálna a köztársasági rezsimnek.

Képzeliük el az ország zavarát, amelyet ebben a pillanatban egy miniszterválság okozna, demoralizálásával, főlháborodásával és undorával. Miniszterválság esetén az országnak mindezen érzelmei kifejezésre jutnának. Nem kevésbé tény ugyanis, hogy ezek az érzelmei már megvannak és csak mesterségesen, helyesebben: erőszakkal nyomták el őket.

A generalisszimusz a legújabb heves offenzívával próbálja megmenteni magát. Ha ez az offenzíva nem sikerül, akkor sem Millerand, sem Joffre bukása nem tartóztatható fel többé és hogy mi következik azután, azt könnyű kitalálni.

Olaszország

A Salandra-kormány lemondása

Róma, május 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Salandra-kormány arra való tekintettel, hogy a nemzetközi politika tekintetében a jelenlegi súlyos helyzetben követendő irányelvekre nézve hiányzik a pártok alkotmányos megegyezése és hogy nem bírja az összes pártok helyeslését, melyet a helyzet megkívánna, beadta lemondását. — A király fentartotta a döntést.

Az összes politikai körökben a Salandra-kormány lemondásának tárgyában a helyzet igen nagyfokú enyhülését és javulását látják.

Róma, május 14. (Magyar Távirati Iroda.) Salandra miniszterelnök csütörtökön este hét órakor megjelent a királynál és benyújtotta az összkormány lemondását. A király Marcora kamarai elnököt este fél tíz órakor kihallgatáson fogadta, amely egy óra hosszúságú volt. A király holnap a szenátus elnökét fogadja audiencián és több államférfiut fog meghallgatni.

Kihallgatások a királynál

Róma, május 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti: A király ma délelőtt kihallgatáson fogadta Manfredit, a szenátus elnökét, Marcorát, a kamara elnökét és Giolittit, akik egymásután járultak a király elé. Valószínűnek tartják, hogy a kormányválság a legrövidebb idő alatt megoldást nyer.

Róma, május 14. A Stefani-ügynökség jelenti: A király ma délután ismét kihallgatáson fogadta Salandra miniszterelnököt, utána Marcora képviselőházi elnököt

Salandra-Giolitti kormány

Róma, május 14. (Magyar Távirati Iroda.) A *Corriere d'Italia* más lapokkal együtt a Salandra-kormány esetleges rekonstrukciójának lehetőségét emlegetik.

A *Messaggero* azt írja, hogy Salandra kijelentései szerint Giolitti nem akarja átvenni a kormányt, csak helyet foglalna egy kiegyezési kormányban.

A *Corriere d'Italia* és a *Messaggero* lehetségesnek tartják, hogy Marcora, a kamara elnöke fog megbízást kapni az új kabinet megalakítására.

Giolitti békét akar

Zürich, május 14. Giolitti néhány barátja előtt újlag megerősítette, hogy az ő véleménye szerint a háború kikerülhető.

Cirneni képviselő a *Stampa*-ban a kormány bukása előtti napon cikket írt, melyben a Rómában hétfőn elterjedt hírekről beszél, a melyek szerint Olaszország beavatkozása a háborúba kizártnak látszik. Giolitti, miután az Ausztria-Magyarországgal folytatott tárgyalások menetéről tájékozódott, meggyőzte a királyt arról, hogy a problémát békésen is meg lehet oldani; ezzel a háború szükségesszerűsége elesik. Olaszország nincs megkötve, Olaszország szabad és a maga után mehet. Körülbelül — mondja Cirneni — ezek azok a hírek, amelyek illetékes körökben el vannak terjedve s amelyeket nagy elégtétellel fogadtak. A háborút elkerülni sohasem késő. Amíg nincs hadüzenet, mindaddig folytonosan dolgozni kell a békéért, hogy az országot megkíméljük a háború beláthatatlan következményeitől.

A szociálisták a békéért

Berlin, május 14. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz szociáldemokrata párt a kamara május 20-iki ülésén indítványt terjeszt elő, hogy Olaszország a háború végéig tartsa meg semlegességét.

Diákok tüntetése a kamarában.

Róma, május 14. (M. T. I.) Ma délelőtt több száz egyetemi hallgató behatolt a parlament előcsarnokába és összezúzta az ablakokat. A jelenvolt képviselők és a szolgák csakhamar megtisztították az előcsarnokot a tüntetőktől.

Legújabb

Marcora

az új miniszterelnök

Róma, május 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti:

A király Marcora kamarai elnököt megbízta a kabinet megalakításával. Marcora előzőleg Salandra volt minisztereinökökkel és Giolittivel tanácskozott, azután a királyhoz ment. Marcora holnap ad választ a királynak aziránt, hogy elfogadja-e a kormányelnökséget.

A Dardanellák ostroma

Török győzelem a Gallipoli-félszigeten

Athén, május 14. (Magyar Távirati Iroda.) A *Kabatepénél* partraszállott angol csapatok, miután erősítéseket kaptak, két-három kilométernyire előnyomultak, itt azonban előretolt állásaikból a törökök visszavetették őket s az angol csapatok halottjaik és sebesülteik hátrahagyásával a tengerpartig gyorsan visszavonultak. Kabatepénél most csak 20,000 főnyi angol sereg van, amely újabb erősítésekre vár.

Az entente-csapatok veresége Smyrnánál

Konstantinápoly, május 14. (N. T. H.) A szövetséges angol-francia csapatok megkísérelték, hogy Smyrnánál 20,000 emberrel partraszálljanak, a törökök azonban minden ilyen kísérletet meghiusítottak. — A szövetségesek mindegy 6000 embert veszítettek. Konstantinápolyban a smyrnai győzelem híre nagy lelkesedést keltett.

Az angolok óriási veszteségei

Farnkfurt, május 14. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Konstantinápolyból: Az angolok vesztesége a Dardanelláknál halottakban 30000, sebesültekben jóval több. — A partraszállott csapatok a felére apadtak le.

D'Amade tábornok visszahívása

Köln, május 14. A *Kölnische Zeitung* jelenti: Arról a londoni jelentésről, amely szerint D'Amade tábornok a hadseregnél való megbetegedése miatt hazatért, a párisi lapok nem vesznek tudomást. Ellenben kiemelik, hogy utódja: Gourand tábornok a generalisszimusz teljhatalmával át fogja venni a Dardanelláknál levő francia csapatok parancsnokságát, míg D'Amade tábornok más megbízást kap. Ezzel nyilvánvalóvá lett, hogy csak a közte és az angol főparancsnok közti egyenetlenségek voltak az okai visszatérésének. — D'Amade tábornok nyilván sem a maga, sem a francia csapatok részéről nem akart osztani abban a módszerben, amely szerint Ha-

milton angol főparancsnok a Dardanellák elleni operációkat vezette és a francia kormány valóban igazat adott neki, amennyiben utódját a generalisszimusz rangjával és teljhatalmával ruházta föl, ami önállóvá teszi s amennyiben D'Amade tábornok visszahívásával meg akarta oldani a konfliktust.

Jegyzések Debreczenben a második hadikölcsönre

A legszebb sikerrel biztató áldozatkészéssel indult meg Debreczenben is a második hadikölcsön jegyzése. Testületek és magánosok, mindenki, akinek csak kevés megtakarított pénze is van, odaadással teszik le azt az állam kezébe, hogy kimerülhetetlen erőforrást biztosítsanak az állam pénzügyi harcképességének.

Az Alföldi Takarékpénztárnál a mai napon a következő jegyzések történtek: M. H. 34,100 korona, özv. Gottenhuber Jánosné 3,500 korona, Burg Izsó 1,500 korona, Deutsch Albert és fia 1,000 korona, Ippen és Schwartz 200 korona, Széll István 200 korona, Króh Vilmos 500 korona, Erdős Károly 400 korona. Az Alföldi Takarékpénztárnál még több nagyobb jegyzés van bejelentve; ezeket akkor fogjuk közölni, ha a befizetés megtörtént.

Értekezlet a második hadikölcsön tárgyában a vármegyei házában. Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó hajdu- és biharmegyei vidéki Hitelszövetkezetek vezető férfiai tartottak ez ügyben Kiss Ferenc egyetemi rektor, maga is szövetkezeti ember, elnöklete alatt látogatott gyűlést, melyen a bevezetendő akció otthoni előkészítését beszélték meg s állapították meg a módokat, melyek mellett indíthatják meg az új jegyzések munkáját. Elhatározták, hogy alkalmas napon községekben népgyűléseket tartanak, melyeken a kölcsön feltételeit népszerű módon megismertetik s hívják fel lelkesítő szavakkal a közönség áldozatkészességét s hazafiságát, hogy a második kölcsön sikere az elsőt is felülmulja.

A debreceni református kollégium gazdasági tanácsa Kovács József nyugalmazott polgármester elnöklete alatt ma tartott ülésén Márk Andre udvari tanácsos polgármester indítványára elhatározta, hogy mint először, most is 100,000 koronát jegyez a hadikölcsönből.

A debreceni ügyvédi kamara választmányára ma délután Szilágyi Imre elnöklése alatt ülést tartott, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy az ügyvédi kamara a második hadikölcsönből 40,000 koronát jegyez. Mint ismeretes, ugyanennyi összeget jegyzett az ügyvédi kamara az első magyar hadikölcsönből is.

A képviselőház ülése. A képviselőház ma Beöthy Pál elnöklete alatt ülést tartott. — Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy Hámos László és Rakovszky István hadba vonultak s így a katonai szolgálatot teljesítő képviselők száma 89-re emelkedett.

A hadiszállítások körüli visszaélések megtorlásáról szóló törvényjavaslatot harmadik olvasásban megszavazták, majd rátértek a **hazaárulók vagyoni jogi felelősségéről** szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Ábrahám Dezső függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy elfogadja a javaslatot, bár a humanizmus, a kultúra és a nemzeti eszme szempontjából számos aggályai vannak.

Sághy Gyula kifogásolja, hogy a büntetés a hazaárulók gyermekeit is sújtja, akik esetleg jó hazafiak lehetnek.

Vázsonyi Vilmos és **Batthyány Tivadar** gróf felszólalásai után **Balogh Jenő** igazságügyminiszter válaszolt a kifogásokra. A javaslatot ezután általánosságban, majd részleteiben is elfogadták.

Következett a **kuriai bíráskodásról** szóló törvényjavaslat tárgyalása. **Bizony Ákos** és **Batthyány Tivadar** gróf a javaslat ellen

beszéltek; az utóbbi azt a kívánságát fejezte ki, hogy a Ház mindaddig együtt maradjon, míg az olasz probléma megoldást nyer.

HIREK

Hajdumegye közgyűlése. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága holnap, szombaton délelőtt közgyűlést fog tartani **D o m a h i d y Elemér** főispán elnöklete alatt.

Rákosi Jenő köszönete. Márk Andre udvari tanácsos polgármester a város nevében üdvözölte Rákosi Jenőt, a Budapesti Hírlap főszerkesztőjét abból az alkalomból, hogy az Akadémia a publicisztikai munkásságát a Bródy-díjjal jutalmazta meg. Erre az üdvözlésre Rákosi Jenő a következő levélben válaszolt:

Méltóságos uram, az üdvözet Debrecen városa polgármesterétől kiváló tisztelet és dísz énnemem. Méltóságos uram szívéből és elméjéből egy nagy és előkelő város egyeteme táplálkozik. Itt nem az új egyetemet értem — mert ezt éppenséggel szülte annak a városnak hivatott és szerencséskezű vezetője — hanem értem a lakosság összességét. Ne vegyék a debreceniek sértésnek, ha azt mondom: egy ország annyit ér, amennyit kormányzója; egy város értéke pedig polgármesterében fejeződik ki. A polgármester tölti ki a várost a saját szellemi és lelki diszpozícióival. A maga tartalmát adja a köfalaknak, amelyek általa élnek, alkotnak és cselekesznek. Mikor én Méltóságos uram elismerő sorait vettem, úgy éreztem, Debrecen összes polgárai szorítanak velem kezét Isten adja, hogy Méltóságod dicsőséggel vezesse ezt a nevezetes magyar várost azon a fényes uton tovább, amelyre terelnie sikerült *s Debrecen legyen tisztelesen az, ami eddig is volt Magyarországra nézve: a nemzet kulturájának nemzeti oltára és erőssége.* Méltóságos uramnak kiváló tisztelettel hiva és alázaszt szolgálja **Rákosi Jenő.**

Leégett a budapesti Viktoria-malom. Budapesti tudósítónk táviratozza: A **Viktoria-gőzmalom** ma délután hat óraker eddig ismeretlen okokból kigyuladt és estig csaknem teljesen leégett. Állítólag *ötven vagon buza égett el.* A kár mintegy fél millió korona.

A kollégiumi sebesültek részére rendezett szórakoztató estélyek e hó 12-én a tanév szorgalmi szakának befejeződése miatt berekesztették. Ösz óta ugyanis **Kiss Ferenc** rektor magnificus, mint a lelkészkepző intézet igazgatója, minden szerdán délután a főiskolai kántus-teremben a fennjáró sebesültek szórakoztatására műsoros estéket rendezett, melyeken rendszeren az egyetem vagy a főiskola egyik tanára alkalmi témáról előadást tartott, az egyetem polgárai s különböző tanszakok és intézetek növendékei szavaltak, énekeltek, zongoráztak, a kántus, míg együtt volt, műdarabokat adott elő s városunk lelkes közönsége köréből is több urhölgy és ur egészítette ki a műsort. Ezekon kívül a helybeli zenekarok önként vállaltak szerepet. — Megállapíthatjuk, hogy sebesült katonáink nagy örömmel vették e gondoskodást és mindenkor a legnagyobb élvezettel hallgatták az előadásokat. A szerdai utolsó estén szerepeltek **Erdős Mariska** urleány, **Papp Imre**, **Fábján Antal**, **Markovics Lajos** egyetemi hallgatók, **Csuka Zoltán** tanítóképező. A nyitányt **Kiss Béla** zenekara szolgáltatta, a záróbeszédet pedig a **Rektor** tartotta, köszönetet mondván az estély összes szereplőinek s a mielőbbi győzelem iránti hő óhaját fejezve ki, mire a jelenvoltak a Himnusz eléneklésével fejezték be a kellemes emlékü estéket.

Rekvirált terményt kapott Debrecen. A földmívelésügyi miniszter intézkedése folytán a Magyar Általános Hitelbank, mint rekviráló központ, újabb tengerimennyiséget utalt ki Debrecen lakossága részére. A tengerimennyiségből az István-malom 453 métermázsát, a Hortobágy-malom 300 métermázsát és a Trnka-malom 100 métermázsát kapott megőrlésre.

Limanowa leégett. Krakóból táviratozzák: A **Nowa Reforma** jelenti, hogy a nyugat-galíciai **Limanowa** községet, amelyet a december eleji győzelmes csatánk tett ismertté, **tegnap hatalmas tüzvész elpusztította. A község kilencven háza leégett.**

A debreceni ref. főgimnázium ifjúsági gyülekezete e hó 9-én tartotta meg a kollégium oratóriumában szokásos évzáró és emlékünnepejét. **S. Szabó József** vezető tanár szívből fakadó, lélekemelő imádsága után a főgimnáziumi vegyeskar énekelt a **Márcsai Sándor** nagy szakértelmét s szorgalmát dicsérő szabatossággal, majd **Haranghy László VIII. o. tanuló** szólott tartalmas felolvasás keretében Svájcra, mint a magyar református egyház s ebben a debreceni főiskola jótévedőjéről. Gondos utániárással készült megkapó történeti adatokkal gazdag, meleg és hálás szívvel irt emlékezés volt ez, méltó a multhoz, melyről szólott s az utódok hálájához, melyet ébresztgetett. **Nagy Ferenc VIII. o. tanuló** Hevesi egyik szép verses imádságát szavaltva teljes megértéssel s átérzéssel. Végül **Ury Ferenc VIII. o. tanuló**, a gyülekezet gondnoka számolt be a múlt év végzett munkáiról, gyűjtéseiről s maradandó nyomairól, majd bucsút vett tanáraitól s a szétoszló ifjúságtól. Különös elismeréssel kell adóznunk a helybeli ref. főgimnázium vezetőségének s tanári karának, hogy az ifjúság vállalkozási nevelésére ez uton is fejlesztő s áldásos alkalmat ad, főként pedig a lelkes vezető, **S. Szabó József** főgimnáziumi vallástanárnak, ki az egész nevelői munka irányítója, mozgatója s lelke.

A kenyér- és lisztjegyek kiosztása. A következő hirdetmény közlésére kértünk fel: „Értesítetik a város közönsége, hogy a tüzoltóaktanyában elhelyezett liszt- és kenyérutalvány kiosztó iroda a f. évi május hó 15-től a Péterfia-utca 28. szám alatti épületbe helyeztetik át, így az S—Z betűs utcákban lakók az utalványokat ezentul a jelzett helyen kapják meg.“

LIPIA

Debrecen legelső színházának főszereplője
E G Y M Á K . F É R . — TELEFON 12-51.

SZOMBATON, VASÁRNAP
május 15-én és 16-án

Mária Carmi Vollmöller!

AZ ÖRDÖG.

Dráma, 1 előjáték, 3 felvonás.

MATILDE SERAO: Életem a tied című regénye után.

Főszereplő: **MARIA CARMÍ.**

A harmadik és negyedik felvonás valóságos orkánja a szenvedélynek.

Szokások Cyrenaiában.

Természeti felvétel.

Frecot párbajozik.

Humoros.

Mozifelvétel falun.

Humoros.

Előadások kezdete délután 5 óraker.

Rendes helyések.

Szombaton és Vasárnap 3—5-ig félhelyár.

Folytatolagos bemenet.

— **Hámory merénylőjét elítélték.** Nagyváradról táviratozza tudósítónk: Az itteni esküdtbíróóság közel két hetes főtárgyalás után ma ítélte **Mladin** Miklós kürtösi vendéglős, **Hámory** László országgyűlési képviselő merénylője fölött, akit tavaly ősszel az aradi esküdttek nem bűnösnek nyilvánítottak. A nagyváradi esküdttek bűnösnek mondták ki **Mladin** Miklóst szándékos emberölés kísérletének vétségében s verdíkt alapján a törvényszék **öt évi fegyházra** ítélte.

— **Rossz a főzőliszt.** A városi tanács mai ülésén **Magoss György** dr. tiszti főügyész szavára tette, hogy a főzőliszt elnevezés alatt árusított lisztkeverék alkalmatlan a főzésre, mert nagyon sok benne a tengerliszt. Kérdezi **Csók** a Sámuel városi főjegyzőt, hogy meg van-e ez engedve? Intézkedni kell, mert a mostanában forgalomba kerülő főzőlisztet nem lehet főzésre használni. **Csók** a Sámuel főjegyző, aki a lisztellátás ügyét kezeli, kijelentette, hogy meg fogja vizsgálni a főzőliszt keverési arányát és intézkedni fog, hogy a keverés szigorúan rendelet szerint történjék. Sok könnyítést vár attól a miniszteri felhatalmazástól, amelynek értelmében a polgármesternek joga lesz intézkedni oly irányban, hogy keveretlenül kapja meg a közönség a lisztet. A keveretlen lisztet könnyebben fognak boldogulni és nem fog a malmokban maradni, a hol most is 400 métermázsa kevert kenyérliszt van.

— **Kérelem a betegnyugvó sebesültjei érdekében.** A következő sorok közlésére kéretünk fel: Debrecen város és környéke nemes szívi közönségéhez fordulok azzal a kéréssel, hogy a közelgő piunkösi ünnepek alkalmából ne feledkezzenek meg a betegnyugvó sebesültjeiről. Kérem a nemesszívi embereket, ünnepi adományaikkal (kalács, sütemény, bor, cigaretta, szivar s más mindenféle enni-ivó) tegyék lehetővé a sebesülteknek, hogy távol az övéiktől ne érezzék az elhagyatottságot és lássák, hogy vannak még, kik szere-

tettel gondolnak és emlékeznek meg azokról, kik a harctéren szenvedve és küzdve, a házáért sebesültek meg. Az adományokat kérem **Csanak József** főtéri üzletébe küldeni. **Csanak József** né főnök.

— **Az Uránia-mozgóban** az Ördög című négy felvonásos dráma megy, mely **Matilde Serao** világhírű regénye: „Életem a tied!” után készült. **Maria Carmi Volmüller** játssza a főszerepet és valóságos orkánja a szenvedélyeknek izgatja a nézőt. Még csak vasárnap marad műsoron.

— **Ruhalopások a Dmke. katonai kórházban.** A Dmke-internátusban levő katonai kórház vezetősége panaszt tett a rendőrségen, hogy a katonák fehérneműjéből sok eltűnt. A rendőrség megállapította, hogy a mosó asszonyok lopták el a ruhákat mosás közben. Több mosónő lakásán találtak lopott holmikat. — A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Megjött a rézgálic.** A rézgálicot tudvalevőleg rekvirálta a kormány, amely azonban mindenkinek rendelkezésére bocsátja a gazdasági célokra szükséges mennyiséget. — Debrecenben a város gazdasági hivatala írta össze, hogy kinek mennyi rézgálic kell és az összeírást felterjesztette a miniszteriumnak. A napokban megérkezett 36,000 kilogram rézgálic, amit a város vett át és ki fogja árusítani a megrendelőknél.

— **Fel a kezekkel** című érdekesítő kalandor-történetet mutat be az **Uranus-mozgó**. Izgalmas jelenetek, bonyolult helyzetek, bámulatos hajsz a kalandorok után, amíg az igazságszolgáltatás kezeibe kerülnek. Ezt a filmet követi egy másik szintén elsőrangú, **Utazás Európából Amerikába** léghajón. — Négy felvonáson keresztül látjuk a nagy Zepelin léghajót hol szemünk előtt, hol pedig rajta képzeljük magunkat és róla látjuk szépséges utazásunk földünket.

— **Elfogott tolvaj.** A debreceni rendőrség vasuti kirendeltsége az állomásépület III. osztályú várótermében letartóztatott egy 16 éves fiút, aki szegényes külső megjelenéséhez képest feltűnően gazdagon költekezett. drága ételeket fogyasztott az étteremben. A fiu bevallotta, hogy **Kabán** és **Püspökladányban** tömegesen követett el lopásokat. Két éjszaka 60 tyukot lopott össze, amelyeket Debrecenben herdált el potom áron. A rendőrség átadta a tolvajt a kir. ügyészségnek.

— **Hősök temetése.** A debreceni katonai megfigyelő kórházban meghalt **Barics Anton** cseznai születésű 2. gyalogezredbeli közember, temetése május 16-án délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházból; az **Augusztina-szinatoriumban** levő katonai megfigyelő állomáson meghalt **Fermekes János** horchheimi születésű 222. német ezredbeli muskétás, temetése május 16-án délelőtt fél 11 órakor a járványtemetőben.

Kérdezzük meg a házirosvost!
KRONDORFI
alkalikus természetes savanyuvíz.
Főraktár Debreczen részére:
KONSTEK GÉZA cégnél.

MEGHÍVÓ
a **Gebauer Károly Fémáru Első Hazai Érc-, Fekoporsó és Gyáskocsigyár Részvénytársaság**
1915. évi május hó 30-án délelőtt fél 11 órakor a gyár helyiségében (Homokkert, Hid-utca 10. sz.) tartandó

IV. Évi Rendes Közgyűlésére.
Tárgysorozat:
1. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
2. Az igazgatóság évi jelentése és a számadások előterjesztése.
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a felmentvény megadására tárgyában.
5. Alapszabályaink 27. §-a szerint kilépő igazgatósági tag helyének betöltése.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.
Jegyzet: A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket a társaság pénztáránál közgyűlés előtt 8 nappal letétbe helyezték. (Alapszabály 17. §.)
A mérleg és eredmény-számla közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvénytársaság gyártelep irodájában a részvényesek rendelkezésére áll. (Alapszabály 40. §.)

Winter János cs. és kir. élelmezési főtiszt, 19 éves 7-ik gymnasiumot járt leányát **Julius** és **augusztus** havakra a magyar nyelv gyakorlása végett, fizetés mellett magyar uric családhoz teljes ellátásba kívánja adni. Szíves ajánlatok **Nagyszébenbe, Mészáros-utca 51. sz. alá** címzendők.

Modern urilakások, földszintesek, azonnalra kiadók. Arany János-u. 20.

Tűzfát, szárazat

ölenként, vagy ötféle felvágva, megrendelésre házhoz szállít, valamint raktáron tart cseplőséhez szükséges

köszönet, mely vaggon-ételekben is megrendelhető

Unio

tűzfát és áruforgalmi r.-t. Ispotály-telep 1. szám, Vas- és rézbutorgyárral szemben. Telefon-szám 779.

Tiszteletes házaspár, házmesternek kerestetik Széchenyi-utca 44.

Veszek

ökrököt, disznókat, bárányokat, prima és középáru, nagyobb mennyiségben. Kérek termelőktől direkt ajánlatokat, ügynökök kizárásával.

Alois Graf Schaffgotsch
Wien, I., Hotel Erzherzog Karl.

Butorosított szoba Piac-u. legforgalmasabb helyén, kényelmesen berendezve, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Vizvezeték

berendezéseket, csatornázást, szakaszerű kivitelben, felelősség mellett, a legszolidabb árban vállal **Máthé János** vízvezeték vállalata Darabos-u. 54. Telefon: 321.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a modernül berendezett **Gőzkávépörköldé és Fűszermalom** a mai napon megindult, a mely a t. kereskedők és t. vevőközönség rendelkezésére áll.
Elfogadok kávépörköldést, fehér eukor és mindennemű fűszereket őrlését.
Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel
Lindenfeld J. Jenő.
Üzletemben minden nap friss pörköldést és frissen darált kávé kapható!

Orvosok

legjobb köhögés elleni szernek jelzik és milliók használják
köhögés,
rekedség, katarrhus, elnyálkásodás, nyakfájás és szármárhurut, valamint megfűlés megakadályozása ellen.
Ezért nagyon kapos a katonáknál

a **KAISER-féle Mell-Karamellák**
2 fenyővel.
6100 közs. ig. bizonyítvány orvostól és magánostól biztosítják a sikert.
Rendkívül jó ízű és kellemes honbon.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér. Kapható **Mihalovits J., Grósz Nagy Ferenc, Dr. Szelenyi Árpád, Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos, Róczán Dező, Kovács L. Nándor, Szentmiklósi Tóth Béla, Arany S. Árpád, Reichard Sándor, Sági Ferenc, Batory Imre** gyógyszerészeknél, **Józsa és Jóna** és központi drogériákban. — Ujfehértón **Trón Gyulánál**. — Erdélyben **Mátrai Ákosnál**. — Derecskén **Benkő Sándornál**.

SOMOSSY LÁSZLÓ
ÁRUHÁZA
DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLITÓJA.

Menyasszonyi kelengye
Vászon és kész fehérnemű
Női divat-, szövet- és
Selyem kelme ujdonságok.
Szabott árak! Előzetes vizsgálat!

GRAND
Korona-
Passage
Telefon
3-22.
Szombaton — Vasárnap
május 15-én és 16-án
SZENZÁCIÓS MŰSOR!
Két nagy slager.
Fel a kezekkel.
SCHACH MATT.
Kalandor történet 3 részben.
Egy newyorki milliomos fogadása
vagy
**Amerikából
Európába**
léghajón.
Szöktetési vigjáték 4 felvonásban.
Előadások kezdete 5 órakor rendes helyárral.
Vasárnap 3-5-ig félhelyárak.